

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Bécs évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Bécs szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Deák Ferenc-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyezred centiméterenként 8 fillér.

Parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek.

Nyilvántartás megállapodás szerint.

Vasárnap, november 13.

„Vivmányok“...

Kolozsvár, nov. 13.

(h.) Gyujtsuk meg az örömtüzeket; üdvözlések szóljanak a bércokről; egy hozsanna kiáltásban egyesüljön az egész magyar nemzet: Tisza István gróf miniszterelnök ma vivmányokat tált fel a magyar képviselőház ellenzékének.

A feltálatás módja nagyon szép volt. Megbízta a miniszterelnök Bolgár Ferencet, a nemzetipártiak közül a kormánypartban maradt kiváló katonai politikust: szólítsa fel szigorúan, hogy mi lesz a véderő reformmal; a két éves katonai szolgálattal?

S Bolgár Ferenc felállt ma a képviselőházban és »komolyan« meginterpellálta Tiszát. — Elképzeljük, hogy micsoda fenséges szép jelenet volt. Egy kormányparti képviselő, aki meg meri interpellálni a miniszterelnököt. Csak az a kár, hogy ezek a fránya ellenzéki lapok, már előre megírták, hogy ez az interpelláció be fog következni és hogy arra Tisza azonnal fog válaszolni.

Nos a válasz meg is történt. Két irányban nyilatkozott Tisza. Kijelentette, hogy a véderő-reform a két éves szolgálati időt vette alapul. Persze lett nagy éljenzés a jobb oldalon, ami akkor csillapodott kissé, midőn az ellenzéki képviselők kivették Tiszából, hogy létszámfel-emelés is lesz.

A másik része az volt, a válaszában, hogy a honvédség is kap tüzérseget. Erre is, arra is pedig majd kellene újabb milliók, amelyeket azonban kibírunk majd — igéri a miniszterelnök.

Hát gyujtsuk meg azokat az örömtüzeket; hát küldjünk hálafelhőt a magyarok Istenéhez: Tisza István egyszerre lábra állította a hon-hazát... De tudja az Eg: a kik gondolkoznak szaktak, nem igen lelkesedhetnek a »nagy vivmányokért«, melyeknek kormányparti oldalról remélt eredménye, hogy az ellenzék leszerel és oda tartja a száját: hadd vegyen mértéket Tisza István a parlamenti szájkosár elkészítésére.

Mondjuk azonban, hogy ez valóban vivmány; nagy nemzeti engedmény. Mondjuk, hogy örvendünk rajta kötelesség. De vajon nem-e a lefolyt katonai küzdelem eredménye ez is? Vajon nem-e az

ellenzék sürgette, követelte évek óta a két éves szolgálati idő behozatalát? A ki ismeri a magyar politikai élet történetét, az tudja, hogy ha ennek a kérdésnek elintézésében van érdem: akkor az a magyar ellenzékot illeti meg. Szóval ez az a tény, a kormányparti lapok bizonyára bekövetkező Tisza-imádásával szemben...

De menjünk tovább. Felmerül az a kérdés, hogy a tegnapi theatricalis jelenet azért történt, hogy ezáltal az ellenzékot leszereljék. — Kérdjük: megéri ez a »vivmány« — a mely létszámfel-emeléssel van súlyosbítva és ellensúlyozva — hogy most már ezért szüntesse be az ellenzék azt a küzdelmet, melyet a klotür ellen indított? Vajon szabad e most már odadobni magunkat teljesen az állandó többségi akarat kénye-kedvének, szolgálakészségnek?

A felelet mindezekre csak az lehet, hogy folytatni kell a küzdelmet továbbra is. A parlamenti ellentállás rendjének és eszközeinek meg kell maradni a jövőben is. Mert kétségtelen az, hogy ha a klotür már érvényben lett volna a múltban, soha sem értük volna el katonai kérdésekben még azt a keveset sem, amit eddig palamentáris fegyvereinkkel elértünk. Már pedig azt senki sem mondhatja, hogy most már meg van mindenünk, hogy többé küzdünk nem kell semmiért. Az ut hosszú még odáig. Nagy csaták várnak még a nemzetre. Botor lenne az, aki az előrelátható harcok dacára, kiengedné kezéből a védőfegyvereket.

A szinpadias ujjongás tehát, amely a kormányparti keblekből, kitört a tegnapi ülésen, nem jelenthet semmi változást a politikai helyzetben. Tudomásul kell vennünk, hogy a múltban használt fegyverek még nem csorbultak el; még éreztetik a hatásukat és ismét valamely »vivmány« termeltek. De több közünk nem lehet mindazokhoz, amiket Tisza tegnapi megígért.

A parlamenti békét, a képviselőház produktív munkaképességét csak is azzal lehet elérni, ha Tisza visszavonja a klotür behozatalát célzó indítványát. — S mint ő maga mondá: bukik vele. Mert hiába hoznak bármiféle engedménye-

ket, azok nem azt bizonyítják, hogy most már jogosult a klotür; most már elvetheti az ellenzék a fegyvereit; hanem éppen azt bizonyítják, hogy azokra az eszközökre nagy szükség van, mert csakis azzal tudjuk kiesikarni mindazt, amire vágyakozunk, amire a nemzetnek szüksége és joga van.

Tisza „vivmányai.“

— Országgyűlés. —

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, nov. 12.

A képviselőház folyosói ma szokatlanul korán teltek meg. Már az éj folyamán, kávéházakban, szerkesztőségekben és más társas helyeken elterjedt a hír, a mi nyilván a politikai klubokból eredt, hogy a képviselőház szombati ülésén nagy szenzáció lesz. A kormány valami nemzeti vivmányt fog bejelenteni és pedig oly formában, hogy Bolgár Ferenc által meginterpelláltja magát és az arra adott válaszában fogja nyilvánosságra hozni a nagy eseményt.

Mi lesz ez a vivmány? Ezt találgatták mindenütt. És valami hihetetlenül ostoba hír kezdett szárnyra kapni, a mit aki meghallott, gúnyos vigyorral fogadott és gyanus szemmel nézegette a hír elmondóját, mintha valami kerék hiányoznék a gépezetéből.

— Holnap délelőtt — szóló titokzatosan a nagy hír kolportálójá — a kormány befogja jelenteni, hogy az új hadihajót, melyet most építenek, a király Kossuth Lajos nevére fogja kereszteltetni.

Az embereknek ellát a szavuk a nagy csodálkozástól, majd hasonló titokzatosággal felelték:

— Az kérem teljesen lehetetlen!

— Miért volna lehetetlen?

— Hát kérem azért, mert most csak

— Ágyonaszádott építettünk.

A ház folyosóján ma reggel már két félre verző keringett, az egyik, hogy a kormány befogja jelenteni a két éves katonai szolgálattal már a jövő évben való megkezdését, a másik, hogy a bejelentés tárgya a honvédségnek tüzérseggel való ellátása lesz.

Az ülés megkezdése előtt még nem tudták biztosan, hogy interpelláció vagy napirend előtti felszólalás alakjában fog-e megtörténni és azért megecselt az a ritka dolog, hogy az elnök telt ház előtt nyitotta meg az ülést. Csakhamar elszórt minden kétség, mikor az elnök felolvastatta a be-

jegyzett interpellációt, köztük Bolgár Ferencét a véderő ügyében.

Ez a nagy általánosságban bejelentett interpelláció nem magyarázta ugyan meg, hogy mi lesz a vivmány, de mintha több világosságot vetett volna a kérdésre a Rakovszky bejegyzett interpellációja. Rakovszky a két éves katonai szolgálattal jegyzett be interpellációt s mikor ezt felolvasták, Rakovszky és szomszédai nevetve kiáltották:

— Meg lesz! Meg lesz!

Tisza miniszterelnök maga is elnevette magát, a miközben sokan azt következtették, hogy — mégse lesz meg.

Ezután megkezdtek a házszabályrevízió tárgyalását.

Elnök: Perczel Dezső.

Elnök bejelenti, hogy az interpellációk könyvében öt új interpellációt jegyeztek be. Apponyi Albert gróf a békekongresszus tárgyában, Bolgár Ferenc az új véderő törvény tárgyában, Polónyi Géza és Rakovszky István ugyanebben a dologban, Zichy Aladár gróf egy népgyűlés tárgyában. Tekintve, hogy Lengyel Zoltán szerdáról elmaradt interpellációját ma adja elő, azért javasolja, hogy a ház az interpellációkra negyed egykor térjen át.

Napirend szerint következnek a házszabályrevízió tárgyában a miniszterelnök által beadott indítvány folytatolagos tárgyalása.

Kapotsffy Jenő: Csatlakozik Kossuth Ferenc határozati javaslatához. Rámutat arra, hogy a miniszterelnök most a közvéleményben iparkodik magának többséget teremteni, holott egész pályafutása alatt főtartól ignorálta a közvéleményt. Az egészséges közszellem azonban nem engedi magát félrevezettetni semmiféle mesterkedés és hamiskodás által; mert nyilván való mindenki előtt, hogy a tervbe vett revízió nemzet-ellenes merénylet.

Szemére veti Tiszának, hogy a hadsereg kérdésében még azoknak a nemzeti jogoknak is ellenszolgált, amelyeket a 67-iki törvény biztosított. Egész politikai pályafutása a miniszterelnöknek azt bizonyítja, hogy az öszbirodalmi politika malmára hajtja a vizet és minden szolgálatot kész megtenni és mindent képes feláldozni a császári udvarnak, cserében a hatalomért. (Ugy van a baloldalon.) A miniszterelnök abban téved, hogy hamis tételt állított fel és ebből vonja le a látszólagos igazait. Fejteti, hogy ha egy hazafiatlan többség megváltoztatja a házszabályokat, gyengülnek, elernyülnek kell lenni annak a nemzethez, ha ezt a többséget ezután is tűri. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hangoztatja, hogy a nemzet nem fogja jogait feladni s nem adja őt fel, a kisebbség sem jogaikat, mert a feladott jogokat nem lehet többé visszaszerezni, de a jogtalanul, erőszakkal elvett jogokat visszaszerezhetjük. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon. (Visszautasítja a javaslatot.)

Sághy Gyula: Bár nem tagadja, hogy a legutóbbi időben merültek fel jelenségek, amelyek a házszabályok esetleges módosítását tették szükségessé mégis minosen azon helyzetben, hogy a miniszterelnök indítvá-

nyát elfogadhatná, mert az nemcsak hogy nem hozná meg a várt eredményt, hanem nem csak jobban elmérgesíti a viszonyokat. Nem a házszabályrevízió, de mélyrehatóbb betegség megszüntetésére van szükség. A miniszterelnök azonban nem helyesen kezeli a betegséget és úgy jár mint a rossz sebész, aki csak azt a sebet akarja elláztatni, amely csak a testi szépségnek árt, de azt, amely a nemzet kárára van és se nem veszi. (Tetszés a bal- és szélsőbaloldalon.) Rosszul hivatkozott a miniszterelnök Anglia példájára, mert ott ugyan megérsítették a házszabályokat, de a választói jog reformjánál előbb megszüntették a választói visszaválasztásokat és lehetővé tették az igazi nemzeti akarat megnyilatkozását. Ott tehát rendezett parlamenti viszonyok vannak, nem úgy mint nálunk, ahol a kormány hivatalos jelöltjei vannak és azok érdekében nemcsak erkölcsi áldozatot hoznak, de anyagi támogatást is adnak. Legutóbb egy képviselő maga beavallotta, hogy idegen pénz szerepelt a választásokon. (Felkiáltások a baloldalon: Szégyen gyalázat.)

Molnár Jenő: Ezt a gazt kellene el-sőpörni!

Sághy Gyula: Bár a legutóbbi időben történt a kuriai bíráskodással némi javítás a választási eljárás terén, de sajnos, nincs semmi garancia azért, hogy a jelen kormány azt a törvényt meg ne sértené a jövőben, mint ahogy eddig megsértett még minden garanciális törvényt. (Zajos helyeslés a bal és szélsőbaloldalon.) A miniszterelnöknek előbb meg kell teremtenie nálunk az angol parlamentárisizmust, akkor lehet házszabályrevíziót csinálni, de előbb nem szabad tojástáncot képezni tényekkel előlani. (Zajos helyeslés a bal és szélsőbaloldalon.) Tisza alkotmányunkat akarja elkonfiskálni, de miként a múltban, úgy sikerülni fog most is megvédeni azt. Csatlakozik Günther határozati javaslatához. (Helyeslés a baloldalon.)

Az elnök öt percre felfüggeszti az ülést.

Az interpelláció.

A szünet után mindenki betódult a terembe, várva Bolgár Ferenc interpellációját. Már általánosan beszéltek, hogy Tisza válaszában a honvédségnek tüzérseggel és műszaki csapatokkal való ellátását fogja bejelenteni.

Előbb azonban Lengyel Zoltán interpellált a vasuti segédkezők nyomorúságos fizetés és terhes munkája dolgaiban. Szégyenletes emberzsorának mondja ezt. A miniszter nem felelt.

Ezután következett a mai nap eseménye.

Bolgár Ferenc szólalt fel.

— Halljuk! Halljuk! Hangosabban! — kiabál a baloldal.

— Nem nevezhető ágyudörgésnek a hangja, — mondja Rákosi Viktor.

Bolgár Ferenc azt a kérdést intézi a miniszterelnökhöz és a honvédelmi miniszterhez, hogy mily stádiumban van a véderő revízió kérdése? (Dertültség a balon.) Nyilatkozzék a véderő leszállítása dolgaiban, a két éves katonai szolgálattal.

Tisza István gróf miniszterelnök: (Halljuk! Halljuk!) A honvédelmi miniszter egyetértőleg azonnal akar felelni. Mindenképpen helyeselni fogja, ha a kormány öröm-

gyöngyszeme ez a három kis rajz a kötetnek, melyet »Pali néni«, a sétatéri — és azóta meggyilkolt — gyümölcsáros kofa sikerült jellemzése zár be.

S elérkezve így a kötet utolsó részéhez, úgy érzem, hogy az én halvány tollam, csak gyöngye fényt tudott meggyújtani, Gyalui művének megvilágítására. Más irodalmi viszonyok között, ha lennének mértéktadó emberek, akik portálnák, ismertetnék a tehetéseket, ez a könyv szenzáció-számba menne. De nálunk olyan a helyzet, hogy csöndesen haladnak el a »vidéki« írók munkakódása mellett, mintha csak százával teremnének az olyan könyvek, mint a Gyalui Farkasé. Pedig nincs tulprodukció, bármily szükség is lenne: az olyanokra, melyekben a tisztult lélek, a nemes egyszerűség, a látnos fehérség, a domináló tónus, anélkül, hogy azért érdekessége kisebb lenne, mint azoké a könyvek, melyek nem a lélekhez és szívhez szólnak, hanem az érzékekhez. Ma, mikor mindent ünneplünk, mindenkit jubilálunk, egy ilyen könyv megjelenése ünnepe lenne, hogy legyen abban a városban, amely ezt az író magának mondhatja; a melyben élte javát eltöltötte. De nem lesz ünneplés. Kizárja ezt Gyalui Farkas szerénysége és kizárja az a körülmény, hogy csak egy csendben, elvonultan munkálkodó tehetség olyan tényről van szó, mely nem szolgálja a napi politikát, hanem csak a magyar irodalmat. Annak történetében azonban mindenesetre egy fejezet kijár neki...

(6)

A könyv — mint jeleztük — a Rákosi Jenő újságállalatának kiadásában jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben.

TÁRCA.

Miért nem...?

Bocsáss meg Isten, hogyha vétkezek, De megrendítéd hívő lelkemet! A külvárosban oly sok a szegény, És gyermek is a kunyhók rejtekén, S alig ehetnek száraz kenyeret.

Ott jártam tegnap, utam arra vitt, Hol a szegény nép ezrével lakik. S egy munkást láttam, haldokló beteg, S körötte négy-öt, síró kis gyereket! Oh kín hallgatni zokogásaikat!

De győtrőbb még, hogy anyuk is beteg, És senki sincs ki ágyát vesse meg. Szegény, ő is majd haldokló vala, Világra jött ép egy kis magzata: A legkisebb, a hatodik gyerek.

S a mig ott sirt, rítt a kis újszülött, Az apja már halálal küzködött. Meghalt! és nem is láthatta fiát, Sötét lett néki ez a nagy világ: S ott álltam Élet és Halál között.

Egy perczben Élet, másikkban Halál! Az ember ilyen óh sokat-talál! S nem is ez bántja az én lelkemet, De az, hogy az a haldokló beteg, Mig elszóttáit ez a nagy világ: Miért nem látta meg a kis fiát???

Tompá Kálmán.

Látomány az éjszakában és más történetek.

Írta: Gyalui Farkas.

Egy keskenyszabású, izléses kiállítású novella-kötet jelent meg az ország könyvpiacon, Rákosi Jenő újságállalatának kiadásában és ez a könyv bennünket, kolozs-váriakat különösen érdekel, mert írja: Gyalui Farkas, az »Erdélyi Irodalmi Társaság« tagja. Szándékosan nem említem fel Gyalui egyéb cimeit, mert hiszen vele ez esetben csakis mint íróval lehet dolgunk. De azt már alig hallgathatom el, hogy Gyalui a mi céhünknek is munkása: újságíró, a ki itt kezdte meg Kolozsvárott, talán két évtizede is lesz már, az újságíráskodást; járt riport után, mint kezdő volentér, végig élte az újságírói hivatás minden keserűségét, de a napi munka nem tudta felőrölni írói tehetségét és novellás-kötetek, monologok, dialogok, színművek jelzik munkálkodásának értékes határait.

De azt hiszem felesleges is, hogy bővebben ismertessem életét.

Itt él közöttünk ma is, szeretettel az újságírást és annak munkáit iránt és bocsásson meg e sorok írójának, ha bevallom, hogy ebből a szeretetből sokszor, nagyon sokszor juttattott nekem is, különösen olyankor, a mikor arra valóban szükségem is volt. S már ezért is — ám valóbanak szubjektivitással — örömmel teljesítem azt a kötelességet, hogy róla, könyvéről írjak egy kis ismertetést. Kritikai ugy se lehet írni a könyvről. Mert elvégezte azt az újságírók atyamestere, Rákosi Jenő, a ki még az újságállalatának a firmáját sem adja oda egy olyan könyvhöz, a mely nem jelent értéket a magyar irodalomra.

Az én tiszteletemnek és szeretetemnek

tehát, a melylyel Gyalui Farkas iránt viseltem, nem lehet semmi köze ahhoz sem, hogy most a könyvről írok. Ezek az érzések csak arra valók, hogy fokozzák az örömet, a mit mindig érzek én és érez más is, mikor egy kedves olvasmány jut elébünk, olyan: a melyben gyönyörűségünk, élvezetünk telik.

Hát ilyen könyv a Gyalui Farkasé is. Tizennégy elbeszélés és három kis életkép a tartalma.

Csupa egyszerű, hangulatos történet, a melyekben nincs meg a modern affektáltság tarkasága, de annál bővebben buzog bennük: a megfigyelő képesség, az elbeszélő készség és a jellemfestés megkapó ereje. Amint átolvasgattam a könyv tartalmát, valami olyasféle érzés támadt a lelkemben, mintha virágos keriben járnék, színes pompázó virágok között és gyönyörködöm a természet ékességében.

A lelkem megtelik tiszta virágillattal, a szemem gyönyörködik a lehetséges finom liliumban, a nyíló rózsákban, a csöndesen és szerényen meghurcolt ibolyában, a harmatos gyöngyvirágban.

Gyalui történetei mindmégannyi egy finom lélek, egy éles, megfigyelő, nyíló virágai: választani nem lehet belőlük, hogy melyiket hozzuk ki a kertből és tűzzük ide, mint a legkésebbet.

S olyanok, hogy megérzik rajtuk: ezekben nincs semmi az író pózolásából, a szív érzékeny feifogó képessége nyomán kerültek ide elébünk, mintha csak azt mondaná: amit és ahogy megláttam az Én em-mel, azt adom; és mi azt mondhatjuk, hogy ugy igaz, ugy becses, a hogy azt meglátta, megrögzítette és idehozta.

De azt mondtam, hogy nem írok kritikát a Gyalui Farkas könyvéről és ime

mel ragadja meg az alkalmat, hogy a kérdésben feleljen.

A véderő revízió tárgyalása előhaladt stádiumban van, — de befeljezve nincs. Az új véderő revíziója a két évi szolgálat alapján készül csak a lovaságra, tüzérségre s tengerészetre nem terjed ki. (Helyes és jobbról.) Hogy emberanyagban miképp pótolják, még nem tudják, de a hadügyi kormány azon van, hogy túlságosan teherrel ne járjon.

Kiállítások bairól: Felemelt létszám. Tiszta miniszterelnök: Természetes, hogy ha 3 korosztály helyett 2 korosztály kell, a létszámnak emelkednie kell.

— Ezért kell a házszabályrevízió! — kiáltják bairól.

Tiszta: A két éves katonai szolgálat kérdése 1898-ban merült föl és ma már kijelenthető, hogy az új véderő törvény a két éves szolgálatot alapszik. (Élénk éljen és taps jobbról.) A két éves szolgálat kiterjed a lovaságra, lovasított tüzérségre és tengerészen kívül az összes fegyvernemekre.

A rui a költségeket illeti, pontos adatokról még nem szólhat. De előre jelenthető, hogy az országra elvisehelhetetlen terhek ezzel nem báramlanak.

Természetes, hogy a három éves szolgálatról a két évesre való átmenetnél az ujonclétszámnak emelkednie kell, mert a három korosztály helyett csak kettő lesz. A békében a létszám a minimálisra redukálódik.

A mi a tüzérséget illeti, annak szervezete nem haladt a korral és reformra szorul. Ebbe a kérdésbe belejárt az új kérdés; az ugyanis, hogy a gyalogságok szerves kapcsolatba kerültek a tüzérséggel. A háborúban igen fontos szerep vár a tüzérségre és ezt a szervezetet már békében kell előkészíteni.

Ennek a kívánalomnak tulajdonítható, hogy a honvéd hadosztályok is tüzérséggel fognak ellátni és a véderő-reform értelmében minden honvéd hadosztály hadosztály-tüzérséggel szereltetik fel.

A miniszterelnök beszéde végén a kormány párt hosszasan éljenzett.

Gajári felkiáltott:

— Eljen a király.

Kossuth Ferenc, Rakovszky István és Hock János rövid felszólalásai után a választ tudomásul vette a ház.

Ezután Zichy János a gyűlékezési jog Polonyi Géza pedig a hadsereg levelezésének tárgyában interpelláltak.

Polonyi kijelentette, hogy a harcot folytatják.

A japán—orosz háború.

— Express tudósítás. —

Budapest, nov. 12.

A Port-Artur ostromáról és kapitálációjának küszöbön lévőről olyan ellentmondások a táviratok, hogy nehéz azokban eligazodni, de legnehezebb azoknak hitelet adni. Mindössze abból látszik valami biztosnak, hogy Stössel fegyverszünetet kért néhány nappal, de hogy ez Port-Artur elcsúsztatja, azt tagadják és cáfolják. Arról, hogy Stössel tábornok Nogihoz azzal a kérelemmel fordult, hogy néhány nap fegyverszünetet adjon neki, több verzió van elterjedve, de ezek egyikét sem erősítették meg hivatalosan. A „Morning Post” sanghaji tudósítója azt jelenti, hogy a japánok egy katonát utján, a kit már régebben elfogtak, újra felszólították Stösselt, hogy adja meg magát. Stössel erre azt felelte, hogy előbb tanácskoznia kell a tisztjeivel és hogy addig is fegyverszünetet kér. Azt a hírt, hogy Stössel arra kérte Nogit, hogy tudassa vele a kapitáláció feltételeit, nem erősítik meg hivatalosan. Azt, hogy Stössel fegyverszünetet kért, nem tartják kizártnak, de Oroszországban azt hiszik, hogy ha ez tény is, csak azért történt Stössel részéről, hogy halottait eltemettethesse.

A pétervári vezérkar e híreket így ítéli meg. Lehetséges, hogy Stössel, valamint Nogi is már többször kérték huszonöt vagy negyvennyolc órai fegyverszünetet a halottak eltemetése végett, de azt a hírt, hogy Stössel most legújabbban is fegyverszünetet kért, valószínűleg azért kürtölték a japánok világgá, hogy az orosz katonákat dezertálásra, vagy árulásra csábítsák. Ez a hír tehát magában véve csak azt jelentheti, hogy Port-Artur helyzete az idő szerint elég kedvező. Bármennyire meg is van rogzva a város, bármily közel is jutottak a japánok a várhoz, eddig sem lesant, sem valamely északi erődtől nem tudtak bevenni s bár a helyőrség már csak egy harmadára zsugorodott össze, mégis remélhető, hogy a vár november végéig tarthatja magát. A kapitáláció hírére a Reuter-ügynökség megcáfolja és azt mondja, hogy az őzsdemanóverre vezethető vissza. Viszont egy sánghaji távirat szerint a japánok újra tárgyalást kezdtek Port-Arturral a vár feladása végett. Ezek azonban nem megbízható hírek. Csufai távirat szerint a japán flotta rendkívül örökődik a port-arturi kikötő bejáratánál, mert azt hiszik, hogy az orosz hajórajnak még megmaradt hajói újabb kísérletet fognak tenni a menekülésre.

A japánok minden hajót bombáznak, amely husz mérföldnyi körön belül igyekszik Port-Arturhoz közeledni. — Ugyanezen forrás szerint a japánok Port-Artur körül téli barakkokat építenek. Ezek földalatti helyiségek, amelyek gerendával és ezenfelül szalmával és földdel vannak betakarva. Az orosz helyőrség helyzetéről is ellentmondó hírek érkeznek, míg Csufából azt jelentik, hogy az oroszoknak még van elegendő és hogy csak hadiszerben szenvednek hiányt, ezzel szemben egy másik távirat arról ad hírt, hogy egy angol hajó, melyet az oroszok kibéreltek ezen a héten nagy mennyiségű hadiszer szállított Port-Arturra. Az oroszok még egy másik ang. hajót is

béreltek, amely azonban még eddig nem tudott átfutni az ostromzónán. Ezen a hajón 23 ezer ágyugolyó van és az oroszok 1 millió rubel jutalmat ígértek a hajó tulajdonosának, ha sikerül neki a szállítmányt Stösselnek átadni.

Londoni távirat szerint Port-Arturra az a legnehezebb probléma, hogy a lakosság és helyőrség egészséget megóvják.

A tífusz, mely nagyon pusztít, talán még veszedelmesebb, mint a japán golyó. A kórházak tele vannak betegekkel, a halottakat nem tudják eltemetni és még a betegek számára sem tudnak jó ivóvizet kapni. A japán kékem erősen dolgoznak. Alig mulik el nap, hogy ne végeznének ki japán kékemet. Stössel kínai szakácsát, a ki szintén a japánok szolgálatába szegődött, egy kimagasló helyen akasztották fel, hogy intő példaként szolgáljon. A japánok az utóbbi napokban jelentékeny számú erősítő csapatokat kaptak.

A mandzsuri harctéren a két hadsereg tüzharcban áll egymással. Az ágyuk tűze a balszárnyon volt a legerősebb, a honnan az oroszok egész szerdán és csütörtökön tüzeltek a japán hadállásokra. Mukdenben azt hiszik, hogy a japánok nincsenek készen az előnyomulással és dél felé fognak vonulni. Hír szerint — és ezt a pétervári orosz távirati ügynökség jelenti Karbinból — Kuroki betegsége s a sebesültek és a betegek nagy száma akadályozza a japánok támadását. Mukdeni táviratok szerint az előcsapatok próbák csatározásán és a tüzérség esetleges tüzelésén kívül mindent nyugalom van.

A japánok apróbb tréfákat engednek meg maguknak és valahányszor egy orosz golyó eltéveszt a célt, kezükkel intenek, hogy merre ment a golyó.

Az orosz tartalékosok zavargása egyre nagyobb mérvet ölt és nem mulik el nap, hogy borzalmas részletekben gazdag hírek ne érkezzenek.

Legújabb táviratok szerint a mohilevi kormányzósgában behívott tartalékosok Bichoban kifosztották és meggyújtották az összes házakat. A város fele leégett. Vitebszkben is nagy zavargások voltak s a katonaság vonakodott a zavargók ellen vonulni. Orosz-Lengyelországban a tartalékosok mindenütt zavarognak. Bogiszlavban tartalékosok, parasztok és munkások kifosztották az összes pálinkás-boltokat és miután lerészegedtek, sorra kifosztották az összes boltokat és lakásokat, miközben egy rendőrtisztviselőt megölték. A katonák négy zendülőt agyonlőttek.

A balti flotta hulli katasztrófája ügyében szervezett vizsgáló-bizottság tagjai a pétervári távirat szerint kinevezték Stenger alezredest, a tengerészeti minisztérium tudományos osztályának vezetőjét, Volkov hadnagyot és Mandelstamot, a konstantinápolyi orosz nagykövetség második dragománját.

Budapestre ma a következő táviratok érkeztek:

Bécs, nov. 12.

Az osztrák Vörös Kereszt szövetségi vezetősége egyhangúlag elhatározta, hogy részben készpénzben, részben készletekben és egyéb szükséges anyagokban 100.000 koronát ajánl fel közösen a japán és orosz Vörös Keresztnek.

Pétervár, nov. 12.

Ugy Oroszország, mint Anglia a hulli eset megvizsgálására alakítandó bizottságba egy-egy jogtanácsadót is küld. Orosz részről a szerepre Taube bárót szemelték ki, a ki a külügyminisztériumban van szolgálatban.

Csifu, nov. 12.

Kinaiak, akik Lautisanból ideérkeztek, beszélik, hogy a port-arturi helyőrség összesen csak kilenczere emberből áll. — Az oroszok helyzete most már teljesen tarthatatlan. Valamennyien tisztában vannak azzal, hogy menekülés nincs. Miután Stössel tábornok a kért fegyverszünetet nem kapta meg, bizonyosnak tartják, hogy kapitálálni fog, mert minden további ellentállás hiába való.

Pétervár, nov. 12.

Alexis Alexandrovics nagyherceg ma fogadta Alexejev helytartót.

Pétervár, nov. 12.

Ebert tábornokot, az 5. hadtest vezérkari főnökét Kuropatkin tábori törzskarának főszállásmesterévé nevezték ki.

UJDONSÁGOK.

Napár.

November 13. Vasárnap.

Katholikus: József. Protestáns: Jónás. A Vörös-kereszt egyet kolozsvári választmánya d. e. 11 órák, a megyeház kistermében rendes ülést tart.

Emke vál. ülése délután 3 órák.

Az Eke múzeum az örmény himnusz kiállítás megtekinthető délelőtt. Belpéti díj 1 korona.

Országos Történelmi Ereklye Múzeum. (Torna-Vivodának.) Nyitva egész nap; belépés ingyenes.

Az Erdélyi Országos Múzeum érem- és régiségtára megtekinthető d. e. 9—1-ig.

Az általános növényzeti intézet gyűjteményára (Botanikus Muzeum) nyitva délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig. Bemenet ingyenes.

Az Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig, délután 3—7-ig.

Színházban előadásra kerül: délután a „Bánk Bán”. Este „Flórián szerelme”. (Páros bérlet).

Tisztelettel kérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, szíveskedjenek az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni, hogy az „Ujság” küldésében fennakadás ne történjen.

A látogatók.

Kolozsvár, nov. 13.

Szent-Márton napjának előestéje van. A hízlott ludak gágogása belevegyül a szél sivatásába, mely recsege rombolja a laza házfalakat. Az isten szabad ege alatt tanyászó hajléktalanok fedél alá zavarják a kiméletlenül csapkodó esőcseppek és zsörtölődve nyújtja meg lépteit az elkésett üszeli vándorlegény.

Alkonyatkor még tavaszi hajnalpírban bucsuzott a leáldozó nap s nyomába lépett a havasok zimankós fergetege — és tépett, cibált mindent, a mi útjába akadt.

Ez a korai tél előhírnöke, mely Szent Márton fehér lovával szokott beköszönteni. Nem is csalódtunk. A határos özetemberek, miként a zuzmarás Mikulások, hólepte felsőkkel suhantak tova a sikos aszfalton s a különös pontosságú kézenlétben álló fiakkerosok ingerkedő előzékenységgel kínálták tegnapi sáros konfissaikat a továbbshállításra.

Virradatra az egész várost fehér hólepel takarja.

Jóleső érzéssel tekintettem kifótt irodám ablakain a derült égboltozatra, melynek terjedelmét világosító udvarom 4-szer négyzög öles szélessége határolja. A világ összes hajléktalanain szerencsétlen sorsán tündöttem, mikor kipp-kopp hangos kopogással egy deressedó matróna és utána angali szépségű serdtő leány tessékeltette be magát irodámba.

— Az országos lelencház alapja javára, parancsoljon egy diszes naptárt! — mondja kérő szeliden a lányka.

— Ugy van! — toldja meg bizonyítólag a tisztos matróna: az országos lelencház javára!

— Ha é diszes naptárt nem parancsolja, egy kérem valamely összeget aláírni az országos lelencház javára! — toldja meg kérését a lányka.

Es egy pillanatra az ország összes kitétt csecsemőinek sorsa villant át agyamon, kiknek otthont a jószívű és fáradhatatlan női lelkek és kezek teremtenek.

Téhat mindent, mindent a társadalom! Ez a sokat szidott, adóval agyon sanyargatott társadalom!

Es a milliárdokat mohó étvágygyal emésztli fel az osztrák birodalmi dicőstő nagy hatalmi hóbert mohcija, a német—magyar—cseh—tót—oláh—polyák—rácz és taliánok össze-visszaságából összelobozott csunya, nagy büszkeségű!

Es az „országos lelencház” naptár-árusítói után aztán kopogtatnak ajtóinkon a „Jótekonny öngyület”, az „Árvaleány-ház”, a „Szeretetház”, a „Fülér-egylet”, a „Házbersegélyző-egylet”, az ingyen kenyér”, az „Ingyen tej”, a vakok és siketnémák könyörd-
lel gyűjtői; az „oltár-egylet”, a „Mária-társaság”, a „Rózsafüzér” kéregetői, aztán női-
par-egylet, kertészeti-egylet, gazdasági-egylet, dalárda társaságok, izraelita-, protestáns- és katolikus egyletek és társaságok nyugtái és évi tagdíjai; csak mellékesen említe, a szintén humánus és nemzeti célokat szolgáló közművelődési, athletikai, turisztikai, tűzoltói, a mentő- és szepítő-egyesületek, asztaltársaságok, a szorakozást nyújtó kaszinók és olvasó-egyletek, stb., stb.

Szegény magyar társadalom, bizony vannak neked látogatóid bőven és könyörűletes és hazafias szíved csak úgy szórja marékka a jótékonyaság filéit.

Jól teszi, ne is zárkózzék el a szép, nemes, humánus és könyörűletes jótétemények gyakorlásától; — de

gondolják meg az állam kormányzói, hogy a magyar nemzet nem csak lovasja, nem csak jóleltű és áldozatkész a gallérság; de jólétben, vagyonban, gazdaságban bizony-bizony szegény és nélkülöző; —

gondolják meg, hogy elég volt már a közös szolgaságból, a k v ó t á b ó l, — rugja falba már a német sógorságot, — mert e rokonság drága nekünk az osztrák-ország-ból esőben, sárban hozzánk özönlő víg cék — mert hisz ezek is látogatók — nagyon sokat, sok milliókat kikunyorálnak; pedig ők még csak nem is szegények, de mintek tesznek napról-napra szegényekké, koldusokká!

(m.)

Az Emke egy hónapi élete.

— Az igazgató-választmány ülése. —

Kolozsvár, nov. 12.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet igazgató választmánya tegnapi délután látogatót ülést tartott a városközpont közgyűlési termében. Az ülést 3 órák nyitotta meg gróf Teleki Domokos alelnök. Jelen voltak: Pál István apát kanonok, Merza Gyula, dr. Márki Sándor egyetemi tanár, Szeula Ákos vezérfelügyelő, Fekete Nagy Béla városi tanácsos, Csernátóni Gyula kir. tanácsos, tanfelügyelő, Szvacsina Géza polgármester, Ferencz József unii. püspök, Hory Béla arvaszéki elnök, Dobál Antal ügyvéd, Sándor Kálmán m. táblai bíró, Fekete Gábor táblai elnök és Wuchetich Sándor postaigazgató, igazgató-választmányi tagok.

Elnököl alelnök üdvözlőbe a megjelen-
teket bejelenti, hogy gróf Báldi Ákos elnök és Kornis Viktor alelnök betegsége miatt nem jelenhettek meg az ülésen, Sándor József alelnök-főtákar a református zsinaton van, így helyette az ügyek referálására Merza Lajos kir. tanácsos Emke főpénztárost kéri fel. Jelenti továbbá, hogy Fekete Gábor táblai elnök megköszönte az Emke üdvözlét, melyet táblai elnökségének tizedik évfordulóján juttattak hozzá. Szlapkai Pálné, Sfalvi Fülöp Ferencné alapítványi címén 2000 koronás alapítványt tett a múlt hó folyamán. A nemeselektől alapítványtevőknek jegyzőkönyvi köszönetet mondanak.

Az elnöki előterjesztések meghallgatása után Csernátóni Gyula Emke jegyző övasta fel a múlt ülés jegyzőkönyvét. A jegyző-

könyv hitelessége ellen senki sem tett kifogást.

A főtitkári jelentés előterjesztése következett most.

Az egyesület múlt havi életének hű tükrét adó jelentést a távollevő t. alelnök-főtákar helyett Merza Lajos terjesztette elő. A direktorium a múlt választmányi ülés óta egy ülést tartott.

Az ülésen az igazgató választmány elé kerülő ügyeket készítették el.

Az algyógyi Emke alapítású székely földmives iskolából az igazgató kizárt egy növendéket. A növendék szülői lépéseket tettek, hogy a fiút az Emke helyeztesse vissza az intézetbe. Miután a kizárás okai súlyos természetűek, a növendék nem volt visszahelyezhető.

Az algyógyi székely földmives iskola igazgatójának jelentése szerint, azok az új növendékek, kiket a múlt igazgató-választmányi ülés felvett, már jelentkeztek és elhelyezést is nyertek. A nyújtott segélyekért az egyes hatóságok, előjárások és magáncsok köszönetet mondtak. Báró Jósika Miklós alelnök, főkválasztmányi elnök Hunyad vármegye területén a múlt választmányi ülés értelmében megkezdte a hátrálékos tagdíjak behajtását. Turcsányi Ernő földbírtokos végrendeletében bizonyos föltételek mellett jelentékeny értékű birtokait az Emkének hagyományozta. Az örökséget elfogadták. Ipari cikkekbe befolyt: az Emkegyűjtőből 2398 korona, a rizskeményitől 335 korona, szivarhüvelyekből 16 korona, Flóra-gyertyagyártól 45 korona. Itt említi meg a jelentés, hogy a Berkes-féle Emkepadlófényház használatát a csendőrségnél elrendelte a belügyminiszter. A titkári jelentés a népkönyvtárakról, daloskönyvekről és a vagyoni helyzetről is részletesen beszámolt. A jelentést az igazgató választmány tudomásul vette.

A pénztár állapotáról szintén Merza Lajos tett jelentést. A pénztár forgalma 21.374 korona volt. A törzsvagyon 9049 koronával gyarapodott az elmúlt hóban. Az Emke vagyona jelenleg 2934.431 korona.

A folyó ügyek tárgyalására tértek rá ezután.

Róthy Lajos tanfelügyelő kérésére a Hunyadvármegyei gyermekmenhelyeknek 600 korona segélyt szavaztak meg.

Több könyvadáományt kérő kérését kedvezően intézték el.

A tordai iparos önképző-egylet kérését áttették véleményezés céljából a Torda-Aranyos vármegyei főkválasztmányhoz.

Több daloskör és népkönyvtár alapszabályát jóváhagyólag feltérjeszték.

A magyar-nagyszombori Emke-iskola számadásait elfogadták. A költségelőirányzatot azonban visszaküldik.

Magyarléta községnek iskoláépítésre 5000 korona kölcsönsegélyt szavazott meg az igazgató-választmány már régebb. A kölcsönsegély kiutalását most el is rendelte a tegnapi ülés. Az összeget 46 éven belül kell visszatérítenie a községnek.

Kuszkó István hírlapíró, igazgató-választmányi tag beadványt intézett volt az igazgató-választmányhoz, melyben arra kérte, hogy tegyen lépéseket arra nézve, hogy az erdélyi iparvállalatoknál idegen munkások ne alkalmazzassanak. Az Emke áttette az ügyet a kolozsvári keresk. és iparkamarához. A kamara a területéhez tartozó iparvállalatoktól bekérte az adatokat és ebből megállapította, hogy 6275 ipari munkás közül 6075 magyar és csak 200 idegen. Így az Emke nem tarja szükségesnek az akcióbá lépést ez irányban.

A Magyar-Védőegylet védjegyet készített, melylyel minden magyar gyártmányú tárgy megjelölhetnének. Az Emke hajlandó a Védőegylet akciójához propagandát csinálni, de arra nem vállalkozik, hogy főkköröket szervezzon a Védőegyletnek. Pedig megtehetné, mert ez is iparpolitikai!

Még egy néhány jelentéktlenebb ügyet intéztek el. Ezután Teleki Domokos gróf alelnök az ülést fél öt órák bezárta.

— (A képviselőválasztók névjegyzéke.) Az országgyűlési képviselőválasztók jövő évi névjegyzékéi ellen beadott felebbezéseket a napokban tárgyalta a kuria.

A legfelsőbb bíróság határozata már le is érkezett Kolozsvárra a központi választmányhoz. A beérkezett három fellebbezés közül egynek helyt adott egyes hivatalból, egyet pedig érdemileg elutasított.

— (Az E. G. E. gyűlése.) Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” igazgató-választmánya, holnap (hétfőn) d. u. 3 órák — Petőf-utca 7. szám alatti helyiségében — rendkívüli ülést tart, melyen tárgyalás alakulhat az E. G. E.-nek nagyerjedelmű szakszavott véleménye, melyet a székelyföldi kirendeltségnek a földmívelésügyi miniszterhez intézett jelentésére adott. Ezenkívül még egy fontos tárgya lesz az ülésnek és pedig a szövetségi törvényjavaslat ügyében kiküldött bizottság által kidolgozott véleményes jelentés tárgyalása.

— (Uj táblabíró.) A marosvásárhelyi kir. törvényszék egyik nagyerkevény-ség, kiváló bíráját: dr. Gridi Papp Imrét a király a marosvásárhelyi kir. ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

— (Szent Imre ünnepély.) A kolozsvári „Szent Imre Egyesület” e hó 16-án délután 6 órák, a római kath. főgymnasium disztermében védőszentjének Szent Imrénak tiszteletére ünnepélyt rendez.

— (Közgyűlés.) A Kemény Zsigmond Társaság Marosvásárhelyt a kaszinó tanácskozó termében ma délelőtti közgyűlést tart, melyen a högyvölések szokásos tárgyain kívül határozni fognak a székely népmese pályázat eredménye fölött.

— (Szent Antal felolvasó este.) A legközelebbi Szt. Antal felolvasó est f. hó 15-én kedden este 6 órák fog megtartatni a római kath. főgymnasium disztermében, felolvasni fog Péter Sándor Angulus a szent Ferenc-rendi szerzet dési házfőnöke „Vallás és művészet” címen, Wieder Helén és Veres Lajos főgymnasiumi tanuló egy-egy költeményt fognak elszavalni, a Mária énekek pedig négy éneket fog előadni. Gróf Majláth Gusztáv Károly erd. római kath. püspök megjelenését a felolvasó estén kilátásba helyezte.

— (Halálozás.) A kiméletlen kaszás egymásután vája le a fiatal, zsenge hajtásokat, egymásután vesszük a hirt a gyerekek haláláról. Ma egy bájos kis lány haláláról ad hírt az alábbi gyászjelentés: Alól-
irottak mély fájdalommal tudjáték, hogy a feledhetetlen jó gyermek, testvér, unoka és rokon Lecht Erna, Mária folyó hó 12-én d. u. 3 órák, élete 15-ik évében, csendesen elhunyt. Földi részei a megboldogultnak folyó hó 14-én d. u. 3 órák fognak az ev. lutheránus vallás szertartása szerint Ferencz József-ut. 68. számú szülői lakásán tartandó halotti ima után a közös sírkertben örök nyugalomra helyeztetni; mely végiszteletre a rokonok és ösmerősök szokoruan meghívataknak. Nyugodjék csendesen! Lecht János m. á. v. főmérnök és neje Thullner Vilma, mint az elhunyt szülői. Lecht Vilma, János, Hedvig, József, Juliska és Ottó, mint testvérei. Thullner János és neje Stolz Sarolta mint nagyszülői. Valamint több közeli és távoli rokonok.

— (Kolozsvári hírlapírói sajtópör.) Szász Ödön újságíró ellen báró Szentkereszty Zsigmond, a kolozsvári kir. törvényszék elnöke, tudvalevőleg sajtópert indított egyik helyi lapban megjelent cikke miatt. Az ügy tárgyalására a marosvásárhelyi kir. törvényszék delegáltatott. Az érdekeltek per tárgyalására, mint a marosvásárhelyi lapok írják, december 9-ikét tűzte ki a bíróság. A tárgyalás, előre láthatólag több napig fog tartani.

— (A kolozsvári Zenetársaság újjászervezése.) Tegnap délután 6 órák ment végbe a központi szálloda disztermében Farkas Lajos min. tanácsos, egyetemi tanár elnöklése mellett, a kolozsvári zenetársaság újjászervezése. A közgyűlés a régi alapszabályokat a modern igényeknek megfelelően módosította, majd a tiszt-
újást ejtette meg a következőképpen: Elnök: Farkas Lajos min. tanácsos. Alelnökök: Vessellényi Ferenc báró, Forrai András dr. Igazgató: Báró Bornemissza Károly, Deák Albert dr., Boross György dr., Csernátóni Gyula dr., Gaiger Albert, Gyulai Farkas dr., Keresztély Lajos, Kiss Mór dr., László Albert, Lukács Adolf dr., Madary István, Nagy Gábor, Pákei Lajos, Pákei Lajosné, Ruzicska Bláné, Szentiványi Ferenc, Tange Károly dr., Udánszky László dr.

— (Szt. Imre egyesület helyiségei.) Tegnap délután 5 órák tartotta a Szt. Imre egyesület Kossuth Lajos-utca 25. szám alatti helyiségeinek igen egyszerű megnyitó ünnepélyét. Buzgó tagjai elénekelték a Himnuszot, mire Schreiber Ottó főtitkári a helyiségeket megnyitottaknak jelentette ki. A helyiségek ezután a tagok részére reggel 8-tól este 9-ig mindig nyitva állanak.

— (A református zsinat.) Tegnap délelőtti 10 órák már megtelt az Ügyvédi Kamara diszterme a zsinati tagokkal, egy-
egy báró Bánffy Dező elnök pontos időben megnyithatta a tanácskozást. A tegnapi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után rövidesen áttekint az alakuláson, mire megkezdődött az egyházalkotmányi, lelkészválasztási, közalapi és adózási, törvénykezési, kérvényi, iskolügyi és rapió-bíró bizottság tagjainak a választása.

— (Elűlt albiró.) Dr. Novák Albert gyergyószentmiklósi járásbírósi albiró, ki ellen fegyelmi vizsgálat van folyamatban, székhelyéről ismeretlen helyre távozott. A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla, mint elsőfokú fegyelmi bíróság felhívja dr. Novák Albert gyergyószentmiklósi kir. járásbírósi albirót, hogy székhelyére haladéktalanul térjen vissza s engedély nélküli távolléte miatt beadott fegyelmi panaszra nyilatkozatát tegye meg.

— (Szerencsétlenül járt tüzértiszt.) A kolozsvári 35. hadosztály tüzérezred egyik fiatal, rokonszenves hadnagyát Kozma Ferencet, Kozma ny. tanfelügyelő fiát, a minap sajnálatos baleset érte. — Kozma hadnagy a gyakorlóterőről haz

sági termények szállítási módjainak ismertetése céljából a gazdasági közönség figyelmét a következőkre hívja fel. A cs. és kir. katonai és m. kir. honvédek élelmiszer raktárak részére szükséges kenyérgabona és lótakó kezeli bevásárlás utánj szerelvények be, melyeknek szállására nézve a bevásárlandó cikkek nemének és mennyiségének jelzése mellett a gazdasági közönség mindannyiszor hirtelménj utánj hivatal fel. Ilyen alkalmakkor az eladás vagy irásbeli, vagy pedig szóbeli ajánlat alapján történik. Ugy az irásbeli, mint a szóbeli ajánlatokkor azonban az eladandó termény fél kilogrammnyi mennyisége mintá gyanánt a bevásárlást eszközöl raktárakhoz beszállítatandó. Mindkét módon teendő ajánlat csak akkor vétetik figyelembe, ha az eladó a rendőrkapitányságtól nyert igazolvánnyal bizonyítja, hogy az eladandó kenyérgabona vagy lótakó saját termesztése vagyis, hogy saját, vagy bérleltben lévő földjén termeltetett. A kenyér gabonának, valamint a lótakóknak társzerü-nek kell lenni.

— (A céllövő sport Kolozsvárt.) A céllövő-sportot, mely néhány év előtt Kolozsvár intelligens, sport-üző közönségének kedvenc szórakozó foglalkozása volt, a Kolozsvári Athletikai Club ismét új ártre fogja kelteni. A K. A. C. munka-programjába a céllövő-sport üzemeltetése is felvette. Az egyesület elnökségének hosszas utánjárás után sikerült a céllövő helyiség kérdését örvendetesen megoldani. Báró Jósika Gábor elnök közbenjárására a cs. és kir. 51-ik gyalogezred helyben állomásozó zászlóalj parancsnoksága az ezred tisztikarának tulajdonát képező fellegrári tiszti céllövő helyiséget átengedte a Club tagjai számára használatul s az már a közel jövőben az egyesület rendelkezésére fog állni, még csakis a nagy-szebeni hadtestparancsnokság beleegyezése van hátra, a mely iránt a club elnöksége a szükséges intézkedéseket s intén megette. A hadtestparancsnokság aligha fog a lövőre átengedése akadályt gördíteni. A club tagjainak ezáltal módot fog nyújtani, hogy csekély díj fizetése mellett gyakorolhassák magukat a kellemes szórakozást nyújtó sportban így a club már a kora tavasszal meg fogja kezdeni a köllő felügyelet és szakvezetés mellett a céllövő-sportot, kíváncsok, hogy ezen sport kedvelői minél nagyobb számban lépjenek be az egyesület tagjai sorába. E helyütt említjük meg, hogy a Club új helyiségében az unitárius kollegium tornacsarnokában folyó hó 20-án délután 5 órákor kezdődő, házi versenyyel összekötött disztornával fog bemutatkozni a sportkedvelő közönség előtt. A mely, tekintve, hogy az egyesület tagjai közül több országos hírvé athléta fog küzdeni a győzelemért igen érdekes sport eseményt fog képezni s melyre a meghívottak most küldi szét az egyesület vezetősége. Előre is felhívjuk a versenyre a közönség figyelmét.

— (Kitiltott magyar tankönyvek.) A bukaresti „Monitorul oficial” közli a valóság és közoktatásügyi miniszter döntését a latin szertartású püspökség fenhatósága alatt álló bukaresti iskolák tankönyveinek engedélyezése tárgyában. A magyar tankönyvek megvizsgálásával megbízott Paul J. tanár jelentése alapján — miután először néhány engedélyezett magyar tankönyvet — kimutatja a Románia területéről kitiltott tankönyveket. Ezek között van egy hitván Háromi Mártontól, három földrajz budapesti kiadás, irta Györfi János és két történelem „A magyarok története” és „A magyar nemzet története”, irta Györfi János és három olvasókönyv Mocsai Antal és Dreisziger Ferencről. Bármelyik kitiltott könyv használatát, az intézetnek rögtön beárát vonja maga után és a tanítási engedélynek min denkorai megvonásával jár.

— (Gyilkos mezőőrök.) Brassából írják: A brassói kir. törvényszék, miután esküdtbírósgal tárgyalta alsó-visti Race Joon Vaszi és Botesau Nikulaj határőrök bűnügyét, kik azzal voltak vádolva, hogy társukat Cora Józsa Miklóst múlt évi. okt. 13. és 14-ike közötti éjjel a mezőn agyonvertek. A tárgyalás reggel 9 órákor kezdődött és este 6 óráig a vádlottakat és 31 tanút hallgattak ki; ekkor az elnök másnapra halasztotta a tárgyalás folytatását.

— (Álcáros rablógylökök.) Temesvárból közölszben hét álcáros rabló a fajú határában megátadott egy szerb zöldségkereskedőt, s miután kétezer korona készpénzt elraboltak, meggyilkolták a kifosztott embert. A rablók elmenekültek. A fehértemplomi törvényszék vizsgálóbírája kiutazott a helyszínre, kivonult továbbá a fehértemplomi csendőrmester vezetésével nyolc csendőrt, a kik nyomoznak a rablógylökök ügyében. A szerb kereskedő neve eddig ismeretlen.

— (Körözött sikkasztók.) A budapesti királyi törvényszék vizsgálóbírája el-fogató parancsot adott ki Török István szolnoki születésű 35 éves zuglirapór ellen, aki Országos központi hitelóra című könyvmaros revolverlapjához több óvadékos iródszolgálat szerződött, a kinek a kaució-jával — 3—4000 koronával — megszőkött. Elfogató parancsot adtak ki Füles József tölösi születésű 32 éves szabó ellen is, aki a Henrik és Sós cégtől 520 korona értékű áru elcsalt ki és az áruval megszőkött. — A szabadkai rendőrség táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy onnan Vogt Vilmos kőfaragó 12.000 korona elszikkasztása után megszőkött. Vogt 40 éves, barna hajú, ugyanilyen színű tömött bajusz, hosszas barnaarcu ember, aki németesen beszél magyarul. Vele szőkött a felesége és 10 éves Jenő nevű fia is. A rendőrség keresi a sikkasztókat.

— (Elfogott templomrabló.) Meg-írjuk, hogy M. Rucsón e hó 5-én feltörték az odaváló oláh templomot és a persely pénzt és egyéb érték tárgyakat elrabolták. Mint most Marosvásárhelyről írják a csendőrség buzdalma eredményre vezetett s a tettest Csolobok Joon odaváló lakos személyében kézrekerítette. A templomrablót beszállították a marosvásárhelyi törvényszék bíróságára.

— (Gondatlanságból halál.) Ez évi július 23-án Györgyi Ferdinánd 10 éves

fiú Sőváradon a vízbe fult. Az eset úgy történt, hogy id. Szilveszter Márton siklódi lakos a néhai 10 éves Györgyi Ferdinándot és a 11 éves Hegyi Dénest felségítette a lovai hátára s elküldötte a lovakat fűrészre. Ő maga is utánuk ment s a partról nézte a fűrész. A gyermekek nem ismerve a vizet, a gát alá mentek, a hol a nagy víz mindkettőt le sodorta a lovak hátáról, — az uszni nem tudó Hegyi Dénest, Hegyi József kimentette, Györgyi Ferdinánd azonban a vízbe fult. A marosvásárhelyi kir. ügyészség id. Szilveszter Márton ellen emberölés vádjára vádat emelt, mert úgy találta, hogy a Györgyi Ferdinánd halálát az ő vétkes gondatlansága okozta. — Tegnapelőtt volt ez ügyben a fő tárgyalás a marosvásárhelyi kir. törvényszék előtt. A törvényszék is megállapította a gondatlanságot, azonban figyelembe vette id. Szilveszter Márton büntetlen előéletét, hajlott korát s azért az enyhítő 92. § alkalmazásával 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben úgy í, mint a kir. ügyész megnyugodtak s így az jogeros.

— (Gyilkosság bosszúból.) Megrendítő eset történt tegnapelőtt este a hegy-aljai Horváti község határában lévő szőlő-hegyen. Farnadi Imre odaváló jómódú gazdember szőlőjében vig társaság volt együtt. Este a házigazda kint ült vendégeivel a prészáz előtt. Ugy 9 óra tájban lövés dördült el s a házigazda lefordult a székről. A lövés hátulról a nyakán érte Farnadi Imrét, a ki rögtön meghalt. A megfőmült vendégek, kik közül egy Góbrányi Ferenc nevű ember szintén megsebzett, rögtön a merénylő kutatásához fogtak, de a gyilkos a sötét-ségben elmenekült. A csendőrség még azon éjjel értesítették az esetről, melynek sikerült is másnap a gyilkost Suva Pál odaváló legény személyében kideríteni. A nyomozás adatai szerint az agyonlőtt Farnadi Imre apjának mint gazdaszönyv volt alkalmazva a gyilkos Suva Pál anyja amikor az öreg Farnadi meghalt, a gazdaszönyv tanukkal iparkodott bizonyítani, hogy az elhalt azt a 4 holdas szőlőt, hol a gyilkosság történt, még életében gazdaszönyvának ajándékozta. Persze a bíróság Farnadi Imrénél ítélte a vitás földet, ami azután Farnadi birtokba is vitt. Suvadáné fia most az anyján esett vélt sérelem miatt akart bosszút állani. A gyilkost, valamint az anyját is letartóztatták, mert állítólag ez biztatta fel a fiát a merénylet elkövetésére.

— 1500 koronát kereshetnek meg havonként intelligens, jó föllépű egyének (nők is) egy nagyszabású új irodalmi vállalat terjesztésével. Korvin Mátás Erdélyi Könyvkereskedő Részvénytársaság Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

— (Fogfájást és szájbűzt azonnal megszüntet) a „Plumbus” amerikai önlombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

x Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós használat hatására és említesre méltó kellemes ízűvé fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

x Kifőző oklevéllel bíró övönő keresztyén leánykák nevelőnőjei ajánljokzik. Németül ért. Cim a kiadóhivatalban.

x Egy elmaradt amerikai utazás. Alig egy pár hete történt, hogy egy felvidéki munkás-család a nagy nyomor és munkahiány miatt el akarta hagyni hazánkat. Csekély vagyónkájukat pénzre tették és Fiuménél hajóra szállottak. Csak legényfiuk maradt itthon, mert még katonaköteles volt. De ez is elhatározta, hogy ha az új világban kedvez szülőinek a szerencse, ő is kivándorol az új hazába. A hajózársaság első állomásán, Palermóban, a kivándorló hajó fedélzetén a kikötés első pillanatában két rendőr kereszte fel a mi emberünket és tolmács segélyével megértették vele, hogy egyelőre nem utazhatik tovább se ő, se családja. A szegény ember kétségbeesve rimázkodott és izgatottan kérdezte: „Hát miért akarnak letartóztatni, mikor semmit sem vétettem?” Csak hosszas magyarázat után sikerült vele megértetni, hogy a rendőrséghez érkezett sürgöny alapján, hogy magyarországi fia kért, ne utazna tovább, mert a nála megőrzésre hagyott osztálysorsjegye, melyet Török A. és Társa bankházában Budapest, Teréz-körút 46. sz. alatt vásárolt, megnyerte a legnagyobb főnyereményt. Természetes, hogy ilyen örömteljes meglepetés után sietve visszautazott felújába és eszébe se jutott Amerikába kivándorolni.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, vasárnap, nov. 13-án: Délután 3 órákor leszállított helyekkel:

Bánk-bán

Eredeti tragédia 5 felvonásban.

—

Este 7 órákor rendes helyekkel:

Flórika szerelme

Népszínmű 3 felvonásban.

—

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, hétfőn november hó 14-én:

Miss Hobbs.

—

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap d. u. III. ifjúsági előadás Katona József emlékeztetőre: Bánk bán.

Vasárnap este: Flórika szerelme (b. 41. sz.).

* Színészet Szamosújvárt. Szamosújvár közönségének jelenleg Tóváry Antal negyven tagból (19 nő és 21 férfi) álló színtársulata nyújt kellemes szórakozást. A társulat egészben véve, igen jó erőkből áll és így nem lehet csodálni, hogy a társulat derék igazgatója, nagyobb darabok előadására is vállalkozik. Az eddig előadott darabok mind olyanok, melyek nagy erőt igényelnek és Tóváry igazgató ezek előadásától sem riadt vissza. Már eddig is színre került: A cigánybáró, A falu rózsája, A doktor ur, melyben Vetéssy Dániel Puszerja igen jó alakítás volt. A „Takarodás”-ban Hortobágyi Gy., Szigeti Antal, Halmi Jenő, Hegyessy Gy. alakításai kellettek nagyobb hatást. Szirmai Jozsef is minden tekintetben kifogástalan volt. Bob hercegen Szigeti Mari eszeállt, kinek precíz játékaival arányban Van kellemes és tiszta csengésű szép hangja. Sikere volt Török Kornélnek a hercegnő szerepében. Karácsonyi M. Annie-t adta kedvesen és bájosan. Makay Elemér igen sokszor vidám derűtiséget keltett egészséges komikumával. Hegyesi Gy. is szép hatást tudott kelteni jól sikerült játékaival.

Legutóbb „Carmen” került színre, melyben Sz. Nagy Imrénél játsza a címszerepet. Szép énekével s hangszeközökkel átgondolt alkalmazásával, sikerrel megálta helyét. Méltó partnere volt Sz. Nagy Imre, kinek új játéka, mint éneke nagy talentumról tanuszkodik. A közönség úgy í, mint a címszereplőt többször zsejzen magtapsolta. Szigeti Mari meggyőző játékaival tetszést aratott. Elismeréssel vagyunk Lendvay, a társulat jeles tehetsége karnagya iránt is, ki e nagy opera vezetésével is bizonyította tett kiűnő zenei tehetségéről. Tóváry színtársulata minden tekintetben megérdemli a nagyobb pártolást. A színpadi dekorációk csinosasága és a szereplők újonnan beszerezett öltözéke is nagyban befolyásolja a színre kerülő darabok sikerét. Egyszóval Tóváry színtársulatát bátran ajánljuk a szamosújvári közönség jóindulatába és melegebb pártfogásába.

Táviratok

A honvéd tüzérség és a pártok.

Budapest, nov. 12.

A miniszterelnök kijelentése, a honvédségnek tüzérséggel leendő ellátása tárgyában, egyes érzelmekeket keltett a különböző pártokban. A kormánypart természetesen tombol örömben és isteniti vezérét: Tisza István grófot.

A függetlenségi és 48-as pártban úgy vélekednek, hogy a nemzetnek csak egy ősi joga nyert elismerést. Azt a körülményt, hogy a honvédségnek eddig nem volt tüzérsége, a király bizalmatlanságának tekintik a nemzettel szemben. És csak annyiban örülnek a tüzérség felállításának, hogy ezzel a király dokumentálta bizalmát Magyarországgal szemben.

A néppárton semmi fontosságot nem tulajdonítanak a tüzérség felállításának. A közös hadsereg kiegyesztő része lesz az is, vélekednek, mint az egész honvédség.

A nemzeti párt vívmányt lát a miniszterelnök kijelentésében és szívvel-lélekkel örül neki.

A harcot folytatják.

Budapest nov. 12.

Tisza István tévedett, ha azt hitte, hogy kijelentésével a fegyvert kiveszi az ellenzék kezéből. Az összes ellenzéki pártok megmáshatlan szándéka, hogy a végletekig küzdenek a házaszályrevízió ellen.

Kortés eszköz.

Budapest, nov. 12.

Egyes ellenzéki vezérferfiak kortéseszköznek vélik a tüzérség felállításáról tett kijelentését a miniszterelnöknek. A kormánypart hír szerint ezzel a jelszóval megy neki a küszbőn lévő választásoknak.

Beavatottak azonban úgy mondják, hogy a tavasz előtt nem lesz képviselőválasztás.

A cár és a német császár találkozása.

Budapest, nov. 12.

Bevégzett dolog már, hogy Vilmos császár és Sándor a minden oroszok cájra találkozni fognak. Hogy mikor, az még nincsen megállapítva.

Egy közjegyző bűne.

Budapest, nov. 12.

Különös szenzáció tartja igazlomban Sopron város közönségét. Egy véletlen következtében rájötttek, hogy Geszler ottani királyi közjegyző, a ki vagyons, sőt gazdag ember, több ezer korona értékű okmánybélyeget nem ragasztott fel azokra az irományokra, melyek

után a bélyegek értékét ügyfeleiktől megkapta és felvette.

A közjegyző ellen már hivatalosan megindították a vizsgálatot. Ennek adatai szerint Geszler oly ügyesen intézte dolgát, hogy manipulációira nem tudtak rájönni, holott azokat évek hosszú során át üzte. Most is csak a véletlen pat-tartotta ki a kinos szenzáció.

Ugy derült ki a közjegyző bűne, hogy saját alkalmazottai, a kik észrevettek valamit, a vendéglő asztalainál nyíltan beszélgettek Geszler üzeméről. Ez a beszéd eljutott a pénzügyigazgatósághoz, a mely rögtön utánanézett az atáknak és megállapította, hogy ötvenhétezer korona értékű okmánybélyeg nincs felragasztva az irományokon.

Geszler szerényen és visszavonulva él Sopronban, költséges passziói nincsenek s nagy vagyona dacára alig költi magát valamit. Nem sejtik, mi vihette rá a bűnös üzemekre. Azt mondják, hogy a salgótarjáni közszénbánya részvénytársaság alakulásakor sok részv. vásárolt, a miken rengeteg pénzt vesztett s bélyegmanipulációkkal akarta behozni a deficitjét.

Nikita nem méregkeverő.

Budapest, nov. 12.

Két bécsi egyetemi orvos-tanár megvizsgálta az elhunyt montenegrói belügyminiszter holttestét és konstatálták, hogy halálát nem mérgezés idézte elő.

Port-Arthur kapitulációja.

Budapest, nov. 12.

Rómából jelentik, hogy odaérkezett tudósítás szerint Stössel és Nogi megegyeztek a kapituláció feltételeit illetőleg és így a kapituláció minden pillanatban várható.

Aru- és értéktőzsde.

Jobb vételkedv és 5 fillérig magasabb áron elkel 45.000 mm. buza, Zab, rozs változatlan. Tengeri szilárd.

Érkezett:	Elszállított:
Buza.... 30131 mm.	Buza... 10140 mm.
Rozs.... 2570 "	Rozs.... "
Árpa.... 4519 "	Árpa.... "
Zab.... 3167 "	Zab.... 2500 "
Tengeri... 25 "	Tengeri... 3916 "
Repece.... "	Repece.... "
Liszt.... 112 "	Liszt... 9472 "
Korpa.... "	Korpa... 2631 "
Összesen: 40524 mm.	Összesen: 28659 mm.

REGÉNY.

Rég mult időkből.

Irta: Szabóné-Karay Anna.

(41.)

Róbert igen szíves, nyájas és figyelmes volt Elekhez, de mégis, amennyire csak

tehette, elkerülte őt. Szegény Elek nem változott a grófi korona, a grófi kastyú föléle alatt sem. Egész lelke világá az a szegény leánya volt, aki cly híven megosztotta vele nyomorát, küzdelmeit, a ki oly híven szerette őt szíve utolsó dchbanásáig. Ő adta vissza neki a világot, ő vitte el ismét. Ugy érezte magát újra mint a vak, a ki nem lát semmit, csak a sötétben egy dicsúgaras angyali képet: az ő drága képét. Ez a gyászfényes kép kísértte mindenütt.

Ő hozta emlékébe minden, minden a világon, hisz az egész világot tőle tanulta, tőle ismerte meg. Sokszor, midőn elkébrándozva sétált a kert utain, a lélek-vándorlásra gondolt s kereste, hogy Amina lelke milyen lénybe szállhatott át?

Ona ha lehet valami igaz a lelkek átvándorlásában, ugy Amina lelke nem lehet most más, mint — virág. Azokat szerette ő olyan nagyon, azok illeek hozzá egyedül. És ha átszállt az a tiszta lélek egy virágba, hol lehetne az másutt, mint annak közelében, kit oly forróan, igazán szeretett?...

Kereste, kereste a virágos ágyak között, melyik lehet az ő virága, melyik hasonlít ő reá?

— Ennek halványfehér az arca, Aminé rózsapiros volt... Ez piros, de kacérán ingadoz, önhitten mosolyog... Aminám mosolya csendes volt és szelid, mint az angyaloké...

Nem találta közöttük, de érezte, hogy ott kell lennie, hol is lehetne másutt, mint ahol ő van?...

Elmult a tél s egyszerre az a hír járt szájról-szájra, hogy egy csodadoktor érkezett a faluba egy kis leánnyal, aki jósol, tudja mindenki sorsát és midőn a doktor akarja, hát elalszik és álmaiban minden hozzá intézett kérdésre megfelel.

(Folyt. köv.)

Felolvas szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

A13-ik osztálysorsjáték

1904. nov. 24-én és 25-én megtartandó húzásához

Osztálysorsjegyek

az eredeti áron vehetők

1/1	1/2	1/4	1/8
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1-50 kor.

Erzsébet-szanatorium sorsjegyek

húzás 1904. decz. 1-én

főnyeremény 30,000 korona

rendes napi árfolyamon kapható nagyobb tételben is.

Vidéki megrendeléseket szívesen fogadunk és azonnal elintézzük.

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank erdélyrészi fiókosztálya.

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. sz.

(Bánffy-palota.)

Van szerencsem a n. é. közönséget értesíteni, hogy

fényképesztő műtermem

Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt

újlag a legújabb gépekkel felszerelttem és kibővítettem. A most divatos Photosmil függők, szuszak, mellűk és brossok, arany-, ezüst- és réz-, vagy Duplé-foglalatok, Párisból hozottak szakember által műtermemben készülnek, mely

karácsonyi ajándéknak

nagyon alkalmas.

A fényképesztő osztályban készülnek portré vagy csoport-felvételek, házban kívül is. — Nagy- és kis- és gyermek-felvételekben egyedül specialista vagyok. Kérve a közönség pártfogását. Tisztelettel

Csizhegyi Sándor,

fényképész.

Wesselényi Miklós-utca 3-ik szám.

M. Á. V.

tisztviselők fizetésrendezése alkal-

mával olcsó

pénzkölcsön kapható

Kölcsönt minden véglegesen kinevezett évi fizetésű bíró vagy nyugdíjazott köztisztviselő kapható kinek évi fizetése legalább 1800 K. Nyugdíjas 1200 kor. nyugdíjjal, 1000 koronánként tőke és kamatban havonta 9 kor. törlesztendő, legtöbb esetben kezes nélkül.

Előleges kiadás ninosen

Drága kamatu jelzálog-kölcsönök olcsó 4% kamatu törlesztéses kölcsönökre átkonvertálhatók.

Országos földhitel- és személykölcsön

intézet, 2844 113-*

Kolozsvár, Király-utca 16.

Értekezni lehet d. n. 3—6 óráig.

Felhívás!

Tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség szíves figyelmét

a Deák Ferenc-utca 40. szám alatt levő

nagy posztó raktárunkra,

a hol az ősi és téli idényre a legújabb divatu és legfinomabb szövetek már megérkeztek.

Az idei szezonban ugy a magyar és brünni gyártmányú kelmék, valamint a legfinomabb angol és skót-szövetek kerülnek eladásra. Különös figyelmet érdemel a téli-kabát, zakó-öltöny és felöltő szövetek, ugyszintén a legfinomabb fekete kelmék smocking- és Kaiser-öltönyeknek. — Kedvező bevásárlásunk folytán sikerült női kosztümöknek valódi angol posztót és szövetet beszerezniük. melyre felhívjuk a n. é. hölgyközönség szíves figyelmét.

Billiárd-posztók nagy választékban. Maradék szöveteket, gyerekek részére nagyon jutányosan lehet vásárolni.

A n. é. közönség pártfogásáért eszedik:

Zauderer Salamon,

mint

a Moskovics Berta örökösök

üzletvezetője.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alólírt igazgatóság, hogy a **Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank** zálogostályaánál elzálogosított s **f. évi 1904. aug. hó végéig lejárt és még ki nem váltott tárgyak** az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig:

A II. osztályu tárgyak, ugymint: **arany-, ezüstneműk, ékszerek stb.** árverése lesz **folyó évi november hó 15-én.**

Az árverések az intézet helyiségében mindig **délután 3 órákor kezdődnek.**

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kietett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételár rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1904. október hó 19-én.

Takarékpénztár és Hitelbank
igazgatósága.

8416. 108-*

Szám: 1546-1904.

3679 1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári városi k. r. járásbírósnak 1903. évi Sp. I. 776/3. számú végzése következtében dr. Papp József ügyvéd által képviselt Havas László javára dr. Alenber László ellen 113 kor. 9 fillér s járulékairejég 1903. évi aug. hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 641 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: bútorok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi királyi járásbírósa 1903. évi VI. 1341/7. számú végzése folytán 113 kor. 9 fillér tökélettel, ennek 1903. évi június hó 25. napjától járó 5% kamattal, 1/2% váltódíj és eddig összesen 61 kor. 58 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, monostori ut 20 sz. a. leendő eszközésére 1904. november hó 16-ik napjának délelőtti 12 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsőron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi október hó 31. napján.

K. Csoma Imre
kir. bír. végrehajtó.

Telefon sz. 120. — Malom-u. 28. sz.

B. Bak Sándor

épület és műlakatos
Kolozsvárt.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy **Malom-utca 28. sz. alatt**, atyám B. Bak Lajos gyártelepén a mai kor igényeinek teljesen megfelelő épület és műlakatos műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden a fémipar körében tartozó munkákat, u. m.: **diszkapukat, balkon, lépcső és sirkerítéseket** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb stílusú kivitelben; továbbá **épületvasalásokat, vasfedőszereket** Butor **diszmuvasalásokat, műkovacsolt luszterek, lámpák, gyerlyatartók, virágasztalok** vasból, sárga és vörösrézbe vagy nikkelleve, adott vagy általam készített rajz szerint.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

B. Bak Sándor, műlakatos.

Rajzzal és költségvetéssel készséggel szolgálok.

Marosludasi aut. orth. izr. hitközségtől.

Sz. 92-1904.

Hirdetmény.

Folyó évi december hó 11-én d. u. 2 órákor a templomi tanácsteremben a hitközség kizárólagos köserhus kimerési joga 1905. évi január 1-től kezdve 3 egymást követő évre írás- és szóbeli árverésen ki fog adni.

Pályázhatik minden mészáros, a ki kötelezi magát 120-130 családból álló hitközségünket mindenkor köser marha, juh stbbi hússal ellátni. Feltételek kívánatra postán is elküldetnek.

Maros-Ludas, 1904. október hó 23-án.

Adler József,
hitk. jegyző.

Berkovits Ábrahám,
hitk. elnök.

Panéth E. Géza,
gondnok.

Sz.: 11702/1904.

3680 1-1

Árverési hirdetmény kivonat.

A kolozsvári királyi törvényszék mint telektönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Erdélyi Magyar Jelzálog Hitelbank Részvénytársaságának, öz. Prodán Stefáné szül. Duha Anna Szamosfalvi lakos végrehajtást szenvedők elleni 39 korona 74 fillér tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár vidéki kir. járásbírósa területén lévő Szamosfalva községben és határában fekvő következő ingatlanokra és pedig:

A) A szamosfalvi 29 szíjtkben A 1.2-3. 5. rend. 511. 543. 779. hrszámokkal jelölt s végrehajtást szenvedő nevén álló egy tkvi jószágtestet képező ingatlanokra 151 kor. becsértékben az id. Dirzsán Juon C) 6. alatti haszonélvezeti jogának fentartása nélkül.

B) A fennírt tkvből időközben a 350. sz. tkvbe Oltján Miklós és neje Duka Mária tulajdonul ájegyzett A + 1. sz. 762. 762/a hrszámú szántóra a Lupás Mitru C) 8 alatti kikötményi jogának fentartása nélkül 1420 korona becsértékben mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi november hó 29-ik napjának délelőtti 10 órájkor Szamosfalva község előjáróságának hivatali szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adni

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű bizonyítványt ászolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék mint tkvi hatóságtól.
Kolozsvárt, 1904. évi augusztus hó 27-ik napján.

Dr. Hofbauer,
kir. törv. bír.

AGRÁR

takarékpénztár r. társ.
Maros - Vásárhely

(teljesen befizetett részvénytőke: egy millió korona).

Főkötelezetek: **Nyáradszeredában és Maros-Ludason.**

Jelzálogkölcsonőket nyújt 300 koronától kezdődő leg felévi tőketörlesztést és kamatot magába foglaló részletfizetések ellenében földbirtokra és nagyobb vidéki városokban lévő házakra a becsörték feléig;

10-től 65 évig terjedő időre 4 1/2% **alapkamattal.** Magasabb kamatu előző kölcsönök convertáltatnak. Minden kölcsön a leggyorsabban: **rendesen két hét alatt készpénzben folyósítatik.**

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat és utalványokat a legolcsóbb kamattal mellett.

Elfogad betéteket könyvecskére vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti viss a.

Előleget ad értékpapírokra és belsőlt termékekre is.

Folyószámlai hitelt nyújt betéltárára és más elfogadható biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesít tőssdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveket a bel- és külföldre.

Az intézet képviseli továbbá a legrégibb és legnagyobb biztosító intézet: a **Triestri Általános Biztosító Társaságot (Assicurazioni Generali)** és eszközöl **tűz-, úveg- és végkár-, betörés elleni, továbbá élet- és baleset biztosításokat** a legolcsóbb díj mellett.

3271 26/*

Aczél Rajol Ekék,
Boronák és Hengerek,
„Viktoria Drill” Sorvetőgépek,
Répavágók, Tengeri morzsolók,
Szeeszkavágók
kézijárgány és gőzhajtásra,

Zakarmánykamara
berendezések,
Rosták és Trieurök,
Darálók,
Egy, két és háromjáratu
őrölő Malmok,

Szőlőszőlők és Borsajtók,
Sóherfejtőgépek,
Gőzcséplőkészletek,
kézi és járgányos cséplők,

ugy mindennemű **mezőgazdasági gépek** a legjobb kivitelben, olcsó gyári áron, előnyös fizetési feltételek mellett nagy választékban raktáron kaphatók: 3628 7-10

Hirschfeld Károlynál

HOFHERR és SCHRANTZ gépgyárának
erdélyi részli vezérképviselőjénél
KOLOZSVÁRT, Széchenyitér 1. szám.

Képes árjegyzékek és részletes leírások kívánatra ingyen és bérmentve.
Levél és sürgőnyczim **HIRSCHFELD KÁROLY KOLOZSVÁRT.** Telefon 188.

Uj szücs-üzlet Budapestről!

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy:

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz.
alatt egy ósan berendezett

szücs-üzletet

nyitottunk és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legmagasabb igényeknek is meg tudunk felelni.

Elvállalunk e szakmába vágó mindennemű szörme munkákat a legújanyosabb árban, átalakításokat és javításokat. Kész női garnitúrák is kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel:

Józsa I. és Társa.

Uj szücs-üzlet Budapestről!

Dr. BIRÓ-féle 3650 12-*

RHEUMA-SZESZ

Kipróbált szer mindennemű csúszos fájdalom ellen. 1 üveg ára: 1 kor.

Kapható: a „Wolff” gyógyszerüzletben, Kolozsvárt.

Bombaszerű
eredmény!

Az Antinikoton cigarettá-hüvely, cigarettá dobozokban. — **Jakobi-gyár, Bécs,** VIII. Parisengasse.

Kiváló szerencse Török-nél!

Felülmúlhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse! Rövid idő alatt 17 millió korona nyeresémynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket!

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szab. 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

3599 6-8

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény egyszerűsebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 160.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen **55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000**

korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó!

TÖRÖK A. és T^{SA} Bankháza, Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget _____ K. összegben {utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
melléklelem bankjegyekben (bélyegekbén).} A nem tetsző törölendő!

Pontos cím

Telefon 439. sz.

Több kiállításon jó munkáért kitüntetve.

Telefon 439. sz.

Az „Országos Ipar-Egyesület” által verseny és kivitel képességért ezüst dísz-éremmel kitüntetve.

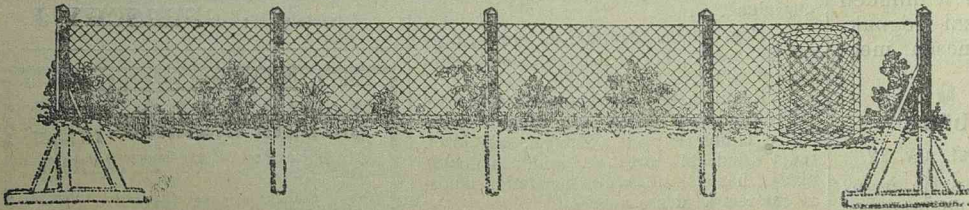
Séber Gyula

első erdélyi sodrony szövetséget, kert-kerítés és ruganyos csejél sodrony ágybetétek gyára
Kolozsvárt, Egyetem-u. 12.

Olcsó kerítések!

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, u. m.: **kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek stb.** bekerítéséhez **gép-sodronyfonatokat, díszkerítéseket és díszkapuit**

továbbá **pincze, padlás, felső világozási, magtár és élel-kamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodronyfonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld- és porondválogatáshoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez. Továbbá sodrony-ágybetétek (matracok)**

Nemkülönben **zölde festett légszövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták** és egyébféle használatra **vas-, réz és cizin szövetek, Kruppa sodronyszegélyzetek** különféle mintákban, **fakerebbe foglalt rosták, löher-szíták** és szíták különféle ozeokra igen erősen készítettnek és **gyári árak szerint számíttatnak.** Aczél tuskés sodrony-kertek, erdők stb. bevonásához jutányos árért fel is huzatlik. Képes árjegyzékkel bérmentve szivesen szolgálok.